

Český jazyk a literatura

A4	Čtenářský deník	
Vít Petřík	Malý princ	Antoine de Saint-Exupéry

Světová meziválečné literatura

- Francouzská próza mezi válkami
- 1. světová válka způsobila v celé Evropě hluboký společenský i duchovní otřes. Výraznou stopu zanechala zákonitě i v literatuře. Zobrazování válečné tematiky si kladlo za cíl vylíčit válečné hrůzy a varovat před tím, aby se taková situace už nikdy neopakovala.
- Politická situace - na kontinentu probíhá vlna revolucí, rozšiřování fašismu, souboj demokracie a totalitních režimů, světová hospodářská krize, mnoho lidí přichází o práci.

Autor

- Francouzský prozaik
- Publicista, letec na dálkových tratích a válečný pilot.
- Od dětství projevoval literární a výtvarné nadání, také zájem o letectví.
- Nedokončil studium na Akademii výtvarných umění.
- Později složil zkoušku z civilního letectví, pracoval u různých leteckých společností, létal do Afriky i Ameriky.
- Na začátku 2. světové války odešel do USA, kde se stal průzkumným letcem.
- Spisovatelské činnosti se věnoval od 20. let.
- Další díla
  - Kurýr na jih
  - Noční let
  - Válečný pilot
  - Citadela – posmrtně vydaná

Rozbor díla

Literární druh

- Epika s lyrickými pasážemi

Literární žánr

- Filozofická pohádka

Téma

Střet dětského světa se světem dospělých, kteří nemají fantazii, Malý princ cestuje po planetkách, na kterých potkává různé typy lidí, kterým se snaží porozumět, autor ukazuje hodnotu přátelství.

Motivy

- Láska
- Přátelství
- Dětský svět
- Havárie
- Písek
- Nedostatek vody
- Kresby
- Samota
- Zvědavost

- Pácha
- Lenost
- Špatné vlastnosti lidí
- Poušť
- letadlo

Časoprostor

- doba děje není přesně určena, pravděpodobně se jedná o první polovinu 20. století, děj se odehrává v průběhu 8 dní, na jednotlivých planetkách (celkem je jich 7), na poušti Sahaře, v zahradě, na Zemi (sedmá planeta), princova planetka B612. Autor příběh vypráví po 6 letech, od doby, kdy se princ vrátil na svou planetku.

Kompozice

- Kniha je rozdělena do 27 velmi krátkých kapitol. Text je doplněn autorovými ilustracemi. Děj je vyprávěn retrospektivně.

Postavy

- *Malý princ* - pochází z planetky B612, má zlaté vlasy, velmi citlivý a vnímavý, bezelstný, nezkažený, mladý, starostlivý, zvědavý, zásadový, svědomitý, má rád západy Slunce, které se na jeho planetce střídají velmi rychle (až 43x za den), stále se na něco vyptává a vyžaduje odpověď, vytrvalý, na své planetce má růži, úřda je tam zapomřena semeny baobabů, které vytrhává. Zpočátku pochybuje o ryzosti lásky jeho květiny, je zklamaný lidskými charaktery (hlavně tím, že dospělí nemají fantazii), později nachází skutečný smysl života, nevinný, křehký. Snaží se najít smysl života.
- *Pilot* - ztroskotál na Sahaře, je zaměstnaný opravou letadla, autobiografické rysy, tak trochu samotář, snílek, dobře si pamatuje na své dětství a nepochopení ze strany dospělých (hroznýš, kterého nakreslil, jim připadal jako klobouk). Snaží se Malému princovi odpovídat na otázky, říká to, co si opravdu myslí. I jako dospělý si zachoval trochu dětského uvažování a pohledu na svět, ačkoli v knize reprezentuje dospělého.
- *Král* - Myslí si, že vládne celému vesmíru. Nenechá si tuto myšlenku vyvrátit a vše zařizuje tak, aby mohl dál tvrdit, že všem vládne. Dává takové rozkazy, aby je mohli ostatní splnit. Panovačný, potřebuje si dokazovat svou nadřazenost. Pochází z první planety. Oblečený v purpur a hermelín, jeho planeta je malá.
- *Domýšlivec* - pochází z 2. planety, chce být všemi obdivován, slyší jen obdiv a to i přesto, že žije na své planetce sám, smeká svůj klobouk, když mu princ zatleskal.
- *Pijan* - Princova návštěva u něj byla velmi krátká, je osamělý, zachmuřený, utápí se v alkoholu a proto je nešťastný - začarovaný kruh, jeho životem je pro něj alkohol, pije protože se stydí za to, že pije, pochází ze 3. planety.
- *Businessman* - pochází ze 4. planety, vážný člověk, nemá na nic čas, kouří, neustále počítá hvězdy, o kterých si myslí, že mu patří, chtěl by s nimi obchodovat, nechce být nikým rušen, při příchodu Malého prince ani nezvedl hlavu, jak byl zaměstnaný, za 54 let byl vyrušen pouze 3x od své práce, chybí mu pohyb.
- *Lampář* - 5. planetka - ze všech nejmenší, smutný, nemá žádný čas, celý svůj život rozsvěcí a zhasíná lampy
- *Zeměpisec* - sobecký, namyšlený, neopouští svůj psací stůl, myslí si, že všechny planety patří jemu, 6. planeta, rozlišuje mezi svou prací a badatelskou činností
- *Liška* - moudrá, přátelská, naučí prince hodnotu přátelství, pozitivně ovliví jeho myšlení, pomůže mu najít skutečný smysl života, chce, aby si ji malý princ ochočil, princ ji potkává na Zemi, trochu znuděná.
- *Růže* - domýšlivá, marnivá, nafoukaná, z planety B612
- *Had* - jeho uštknutí vrátí prince zpět na jeho planetku

- *Výhybkář* - vypravoval vlaky s lidmi, kteří jezdili sem a tam, podle něj jsou lidé nespokojení tam, kde zrovna jsou, "Jedině děti vědí, co hledají.", pochází ze Země
- *obchodník* - obchodoval s pilulkami, které tiší žízeň, malý princ jeho a výhybkáře nechápal, pochází ze Země.

Jazyk

Prozaické dílo psané pro děti, proto využívá jednoduchá slova. Na začátku a na konci chronologické, vyprávění o cestování Malého prince retrospektivní. Hojně využívané umělecké prostředky, např. personifikace, metafora, alegorie, přímá řeč. Vyskytují se zde také symboly (Liška – chytrost, růže – pýcha).

Obsah

Autorovo letadlo mělo poruchu a on přistál v poušti. Setkal se s malým princem, který přišel z jiné planety, a spřátelili se spolu. Malý princ po něm chtěl, aby mu nakreslil beránka. Byl spokojen, když mu letec nakreslil bedničku. Představoval si, že je beránek v bedničce. Princ mu vyprávěl svoje vzpomínky. Odešel ze své malinké planety, na které jsou tři sopky a jediná květina, protože se svou kytkou měl problémy. Navštívil sedm planet. Na první planetě byl král, jenž žil sám a chtěl někomu vládnout. Myslel si, že vládne celému vesmíru. Viděl v princovi svého poddaného. Na druhé planetě žil domýšlivec, který v každém viděl svého obdivovatele. Na třetí planetě žil pijan. Na čtvrté byznysmen, který počítal hvězdy. Myslel si, že mu patří. Na páté planetě žil lampář, který rozsvěcoval a zhasínal lampu. Ale jeho planeta se točila tak rychle, že ji rozsvěcoval nebo zhasínal každou minutu. Na šesté planetě žil zeměpisec, jenž považoval svoji vědu za nejdůležitější, pouze zapisoval do knih a připadal si příliš důležitý na to, aby počítal města, řeky a hory. Čeká na badatele, kteří mu podají zprávu o okolí.

Sedmá planeta, již navštívil, byla Země. Setkal se tady s hadem, růžemi a liškou, která se stala jeho přítelkyní, protože si ji ochočil. Díky lišce pochopil, co je to přátelství, a objevil znovu svoji lásku ke své jediné růži, která je na jeho planetě. Setkal se s výhybkářem, který mu řekl, že lidé nevědí, proč jezdí sem a tam vlakem, a navíc tak rychle. Potkal také obchodníka, který vymýšlí pilulky, díky nimž člověk nepotřebuje pít, a tím si spoří čas. Potom se setkal s letcem, který se stal jeho přítelem. Letec opravil své letadlo a našel s malým princem studnu s vodou. Duše malého prince opustila Zemi díky hadu, který ho uštknul. Malý princ nechal na Zemi svoje tělo a vrátil se ke své květině. Letec na něj bude celý život s láskou vzpomínat, obzvláště, když se podívá na hvězdy.